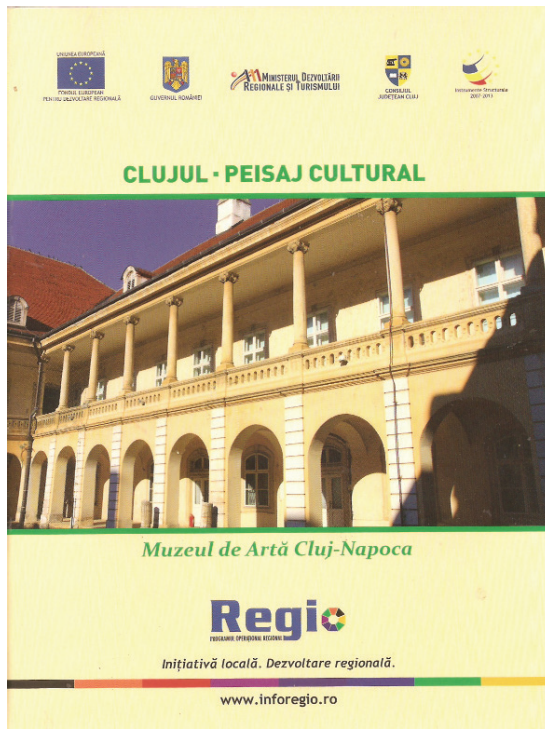

Az európai polgárok másodrendűek Romániában

2007-ben az Európai Unió két új tagországgal bővült: Románia és Bulgária is csatlakozott hozzá. Ekkor hangzatos ígéretekkel volt tele a sajtó, a csatlakozástól politikai és gazdasági előnyöket reméltek: Romániában olyan mértékű gazdasági növekedést jósoltak, amely teljes mértékű politikai integrációt biztosított volna az Unióba. Most, öt év után itt az ideje az elért eredmények értékelésének. Jelen pillanatban Romániában jóformán nem létezik közigazgatás. A lakosok leveleire, illetve panaszaira a hatóságok egészen egyszerűen nem válaszolnak. Nincs megfelelő infrastruktúra. A korrupció egy nyílt és köztudott jelenség. Romániában nem létezik olyan orvosi ellátás, amilyent például Beneluxban ismerünk. Az európai nyelvi jogokat Romániában egészen egyszerűen nem tartják be. Ráadásul az egy nyelvű román hivatalnokok még a több nyelvű Erdélyben is messze túlreprezentáltak. Ritkán lehet találkozni egy olyan hivatalnokkal, aki egy nagy nemzetközi nyelvet beszél: angolul, németül vagy franciául. A román politika még mindig előszeretettel használja a magyar kártyát szavazatok megszerzésére, és ezzel még mindig elevenen él a félelem a magyarokban, akik még nem felejtették el a Ceaușescu-diktatúra nyíltan beolvasztó agresszív magyarelles politikáját. A román társadalomban olyan nacionalista reflexek működnek, amelyek Nyugat-Európában ismeretlenek. A román kormány román útlevelet ad olyan moldáv állampolgároknak, akik román nyelvűnek vallják magukat. Ezzel még nem mondott le a Nagy-Romániához fűződő álmairól. Ugyanakkor Románia mostohán bánik saját határain belül élő kisebbségekkel, az autonóm magyar kisebbséggel, illetve a roma kisebbséggel. A sokszínű Erdélyben a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása már csak azért is fontos lenne, mert itt a kommunista diktatúrának olyan etnikai tisztogatásokat sikerült véghezvinnie, amelyre még a ma élő idősök is emlékeznek: Erdélyből eltűnt egy nagyon nagy zsidó közösség, egy óriási kulturális és gazdasági értéket teremtő szász és sváb kisebbség, és az örmény kisebbség is gyakorlatilag szinte teljesen megszűnt Erdélyben. Diplomás magyar tolmácsként anyagilag hátrányos helyzetbe kerülök azáltal, hogy a román hatóságok nem tartják be a magyar nyelvhasználatra vonatkozó, papíron létező nyelvi jogokat. A jogi biztonság hiányzik

*Kolozs megyei turisztikai információ európai közpénzekből kifizetve **csak románul**. Egyetlen egy anyaguk nincs magyar, angol, francia vagy német nyelven. Ilyesmire nincs precedens Európában. Sőt még a weboldal (<http://www.cniptcluj.ro>) is teljesen egy nyelvű.*

Romániában, és ennek oka a Romániában létező korrupció, bürokrácia, sovinizmus és instabil politikai légkör. A fentiekkel ellentétben a Hollandiában élő román állampolgárok élvezik a jó infrastruktúrát, a megbízható jogállamiság előnyeit, valamint a szolgálatkész rendőrségi és hivatali szolgáltatásokat. A politikai légkör stabil és mindenhol élhet az európai polgári jogaival. Hollandiában nem ütközik korlátokban senki, aki nem beszél hollandul, hiszen egy kis angol nyelvismerettel is boldogulhat, így nem kell feltétlenül energiát befektetnie abba, hogy megtanulja a hollandiai két hivatalos nyelv valamelyikét: a hollandot vagy a fríz nyelvet. Ezen felül lehetősége van arra, hogy olyan szociális ellátást vegyen igénybe, melyek Romániában teljesen hiányoznak. Hollandiában már több mint 30 000 román él. Számuk növekvő tendenciát mutat. A Romániában élő hollandok száma ennek századrésze. A Hollandiában románok által elkövetett bűncselekmények száma aránytalanul magas.

Hány holland állampolgár van román börtönökben lopás, bankkártya-hamisítás, betörés, fegyveres rablás miatt? Az arányosság teljesen hiányzik. Egyenrangúság az Európai Unión belül? A rögzített szabályok betartása? Nyilvánvalóan ez csak azokra a románokra vonatkozik, akik Hollandiában vagy Angliában kívánják érvényesíteni jogaikat. Ugyanazok az európai jogok és szociális ellátás, amelyekre egy román állampolgár a gyakorlatban is jogot formálhat Hollandiában, Romániában csak papíron léteznek. Ezért támogatom azt a politikai vitát, melynek témája: Románia európai uniós csatlakozásának a felülvizsgálata.

Drs. G. Landman

A cikk megjelent a *Nederlands Dagblad* holland napilap július 3-ai számában.

LANGUAGE-RIGHTS.EU